

Redactat de **NICU STEJEREL.**

Redacția **ARAD, Mikes Kelemen utca 8/10.**

Toate manuscriptele să se trimită la adresa aceasta.

Carte dela Haralamb Călămăr.

(Convenția comercială cu România, sau: cum să pune la vamă carnea vie la Brașov și Sibiiu? — Impăcarea, sau: cine vrea, al lor să fie!)

Convenția noastră comercială cu România încă nu s'a pus în practică și aici deja se face un mare negoț cu excursioniștii din Regat, pe cari în fiecare zi trenul dela Turnu Roșu îi aduce în vilegiatură la Sibiiu. La oteluri și în case private li se iau chirii foarte mari. Pela birturi de când cu pui la mîncare »puii de regulă nu sînt fripți«, dar la plată îi frig birtașii de le merg peticele. Nici nu mai vorbesc de băile dela Ocna, unde apa cum se știe fiind sărată prețurile sînt pipărate de tot.

Să mă fi întreat și pe mine aia, cari au făcut convenția le propuneam următorul amendament: »Importul de oameni vii din România să fie scutit de exploatare în orașele grăniței Brașov și Sibiiu. Chelnerii cari vor contraveni acestui paragraf luînd prețurile în fiorini în loc de coroane, adică dublu, să fie bătuti șnițel. — Da e adevărat scandal, cum să »prețuesc« oas-

peții din România aici. Cu paralele ce le cheltuesc, și cu încălțămintele scumpe ce le strică pe mizerabilul pavagiu (care de acum 800 de ani de când au venit Sașii aici nu s'a mai reparat) în Sibiiu, ai putea face un ocol în jurul lumii, ocolind și Sibiiul la întoarcere. Și când mă gîndesc, că acești bani românești merg exclusiv în punga străinului, mă doare capul de necaz, dar poate și de căldură, care ne toropește pe aici de cîteva zile. Poate și aceasta e cauza, că Sibiienilor le este imposibil să se mai încălzească și de tratativele de împăcare cu guvernul. Toată chestia fi lasă rece. Nu țin prea mult la această »concordie« între Români și maghiari, căci sînt plătiți de pe vremuri cu o »Concordie« românească, care n'a avut rezultatul dorit. Adevărat că aceia a fost o întreprindere pur comercială avînd în vedere un ideal economic. Concordia actuală are un fond politic însă nu ne satisface idealul nostru, care nu se poate comercializa la bursa guvernului din Pesta. Cu sentimentele noastre naționale nū se poate face negoț. Iar la o licitațiune nū ne pretăm, fără numai atunci cînd sentimentul nostru națio-

nal va fi dat faliment. Dar aici n'am ajuns, și nu vom ajunge nici odată, ori cît ar dori-o contele Tisza. Iar, despre Mangra, despre Tisza, tot Românul plînsu-mi-sa. Această frățietate, între noi nu va străbate.»

Declarațiile Metropolitului Mețianu, și a mecenatului Dr. Mișu au liniștit spiritele și au satisfăcut opinia publică.

La toamnă, la toamnă se numără bobocii. Vom vedea ce ne va aduce toamna, afară de foi uscate. Pînă atînci treaba împăciuirii se va mai coace. Se coc și strugurii noștrii și vor fi dulci la gustare. Strugurii lui Mangra—Tisza însă tot acrii vor rămînea, căci la soarele cald al sentimentelor noastre naționale, ei nu se vor coace nici odată.

Gestul dela Geszt nu ne impune, cît de frumos ar apărea în ochii scilpicioși ai mîndrului conte. Cum a zis badea Toader mai cînd era: »Dacă Ungurii vor cu noi să facă pace, — să ne dea pace!« Nici noi nu cerem mai mult. Tisza a zis, că nu aprobă politica coaliției: »călcarea pe bătăturei«, și ne oferă în schimb, una alta: »să ne calce pe piept!« Să poftască, — dar să ție minte ca »Românul are șapte vieți în pieptu-i de aramă«. Aramă, care și-a dat-o contele Tisza pe față în loc să ne apropie de el, ne face să fim cu ochii în patru, toți și cei cari nu purtăm ochelari. Și de-ai căuta Tisza chiar o doină românească, sîntem convinși că păstorii noștri nu-și vor părăsi turma credincioasă. Căci fluerul lui Tisza e fluerul dracului. Cine să duce după el al lui să fie!

Schimbare de cămăși.

Intr'o Sâmbătă pe scară,
Merg soldații spre culcare,
Un sergent dela casarmă,
Ștrigă odată din gura mare:
— Drepti! Tăcere! Este ordin,

Băgați seama și ascultați:
Mîne, toți mai dimineată,
Căutați de vă sculați,
Mîne mergem la paradă
Că-i serbare mîne Joi,
Și să vă schimbați cu toții
Cămășile de pe voi.
Numai iată și un soldat
Dintr'un capăt hăt de colo,
Haidă îndată l'a întrebat:
— Domn sergent, trăiți, dar care
Numai o cămașă are,
Cum să facă și în ce fel
Ca s'o schimbe mîni și el?
— Hei, răspunde acum sergentul,
Știi, că ești un mare prost!
Ce-i mai lesne decît asta
Ca să-i dai și tu de rost!
Cei ce au cîte o cămașe,
Ce să facă ei? Ce vrei?
Toți acei cu cîte una
Se le schimbe între ei.

In școală.

Un copil, căpătînd Lîni dimineata o pedeapsă strașnică, zice altuia: Mă, dar rău să mai începe și săptămîna asta.

Hora țărănilor.

Frunză verde fir de vie,
Mărie, mîndră Mărie,
Mîndră maică ai avut,
Ce ochi negri ți-a făcut.
Tu ești floarea florilor
Și mîndra feciorilor.

Frunză verde lemn uscat,
Așa-s babele din sat
Cînd vorbesc de măritat;
Că ele fete-ar avea
Dar nu au cui să le dea,
Că nu-s feciori de seama lor
Să le placă fetelor.
Vorbe d'astea pot să spună,
Cîte stele-s p'îngă lună,
Nici eu sînt mînios,
Că-s ficior, dar nu-s frumos,
Dar mi ciudă p'alor fete,
Că se țin că n'au păreche!

Eu, pe cîte sînt în săt,
N'aș da nici un ban stricat:
Că una-i surdă, alta-i mută,
Alta-i cu spinarea ruptă;
Una-i știrbă, alta-i strîmbă,
Alta-i proastă și nătîngă;
Dincolo alta-i gușată,
Alta-i chiară și buzată,
Cit fără nici un păcat
Să le bagi pe toate 'n sac,
Să le-arunci pe apă 'n jos,
Să vie alt rînd mai frumos!

Frunză verde de dudău
Tinără mîndră am eu;
Tinerică ca o floare,
Nici măsele 'n gură n'are;
Și după dînți de-i căută,
Zău, nici unul nu-i afla!
Căți avea, toți, au picat

Și nici unul n'a mai dat,
C'a trecut alaltăeri
De cincizeci de priămveri.

Fetele, oh, Doamne sfinte,
Cum să stea neromînite?
Dacă spun că n'au albele
Se rîde satul de el.
Dar eu știu cum ar fi bine,
Numai s'asculte de mine:
Din lădița cu făină,
Să-și ia toate cîte-o mână.
Făina de grîu e bună,
Pe obraz numai s'o pună,
Nici nu-i lipsă să dea bani,
Pe albele la jidani,
Că și așa s'or albi
Și destul de mîndre-or fi!

Ieși drace din apa mică
Și te du la apotecă
Și te bagă 'n sărăcică,
C'apoi vine mîndra mea
Și pe bani, drace te ia,
Și te duce 'ndată 'acas
Să te pună pe obraz.
Apoi pune rumânele
Peste tine — aici — pe pele
Peste voi albele groase:
Să fie fată frumoasă!

Nicu din Berliște.

Sărută-mă mîndră 'n gură,
De trei ori pînă la șură;
Sărută-mă mîndruliță
De trei ori pîn' la portiță.
Sărutatul dela tine
Rupt-a inima din mine.

Vai săraca mea mîndruță
C'am aflat-o 'n poeniță
In poeniță 'ntre oițe,
Oițele rumegînd
Și mîndrulița visînd.
Iar eu nu m'am stîmpărat
Pînă nu o-am sărutat.

Frunză verde de alună,
Eu eșiam sara pe lună
Și iubiam ca o nebună.

De vedeam vr'un om frumos,
Ori călare, ori pe jos
Eu săream de-l ajungeam
Și de dragoste-i vorbiam.

Culese de pe valea Hirtiba-
ciului de **Simon Avram.**

Bade cu cureaua nouă
Ruptu-miai inima'n două,
Cum ai rupt-așa o leagă,
C'un fir de mătăsă neagră.

Badea care mă sărută,
L'aș alege dintr'o sută;
Badea care'mi place mie,
L'aș alege dintr'o mie!

Bade, inimă de piatră,
Vino la noi cite-odată,
Vino barem pînă'n poartă,
Să mă vezi: vie's, ori moartă?!

Frunză verde de tuleu,
Bădiță sufletul meu:
De-i muri, să mor și eu,
De-i trăi, să fii al meu!

Culese de Ioan Dancea Rudăria.

Frunză verde de pe spini,
Veniți frați, neamuri vecini,
Veniți, că ne despărțim,
Nu știu cînd ne mai 'ntîlnim.
C'asa'm fost eu rînduit,
De cînd eram copil mic;
Să umblu prin țări streine
Unde nu cunosc pe nime,
Poate că m'a blăstămat
Maica cînd m'a legărat:
Să umblu din sat în sat,
Să trăiesc nesăturat
Numai cu »profont« uscat.
Eu n'am făcut nici cui rău,
Să n'am loc în satul meu
Și asta 'mi cade tare greu!

Gîndul meu e pe cîntat,
Să știu unde-i mîndra'n sat,
Că nici toamna, nici vara,
Nu mai dau față cu ea.

Am avut o mîndră dragă
Și-a murit mîncînd o fragă,
Bate Doane și fraga,
Cum mi-a omorît mîndra.

Șase boi și șase junci,
Nu-s ca buzele de dulci,
Patru cai la o căruță
Nui ca brațul de drăguță.

Suflă vîntul nu încetă,
Dorul mîndrei nu se gată,
Și din luncă și din nor,
Vine numai dor și dor.

Dragostile și dorul,
Acestea mîncă omul,
Și pe mine m'au mîncat
Numai oase mau lăsat.

Spusumia frunza de vie,
Că dragostea nu-i moșie,

Spusumia frunza de plop,
Că dragostea nui cu noroc.

Tot așa zice dorul, !
Că de dor moare omul;
Mînți, dorule, ca un cîne,
Că de dor nu moare nime.

Inimuță cu dor mult,
Uită-mă și să te uit.
Dar eu nu te pot uita,
Dragă-mi ești ca inima.

Cînd m'ajunge dor de ducă,
Dealul mi-se pare luncă,
Cînd m'ajunge dor de mers,
Dealul mi-se pare șes.

Bădiță cu ochii verzi,
Toată noaptea te visez:
Mă trezesc nu te găsesc,
Și prin pat mă tăvălesc.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

La examen din religie.

Catichetul: Pe cine a dat Dzeu lui
Adam de nevastă?

Elevul: Pe Eva.

Catich. Și ce a făcut cu ei?

Elevul: Tăce.

Catichetul: Ia binecuvîntat... adecă
ia cununat.

Un oaspe: Cine le-au fost nașă?

Avcum catichetul — tăce!

-182-

Cucu la Hălmaaj.

Cîntă Cucu pe butoi
S'auză popa »Cioroi«,
Popa Cioroi cel vestit
Cu nas mare și 'nroșit
Ce-i pentru »un sat« — popit
Și 'n sudălmi mai procopsit.
Cîntă-i, cît de răsfirat,
Ca să știe adevărat:
Că nu-i frumos — popă beat!
Popa beat e nătărău
Să mă crezi, zău, fățul meu!
Și-și face gura spurcată,
In loc s'o ție curată!

Popa treaz e popa bun,
Și-și caută mereu de drum,
Nu să 'mpiedică mereu
In altul — să-i facă rău!

Popa bun bea beutură
Și-și ține în cinste gura;
Cel rău își bea mintea 'ntreagă,
Și-ți dă 'n cap cu cea uiagă...
Adecă ar da — din gură,
Dar mintea 'n cap se scutură
Și-i cam zice:
— »Strigă David din scriptură:
»Ca să-ți pui pază la gură«;
Și-ar tăcea sărmana gură,
Dacă n'ar fi — beutură!»

Of, of, of; popă Cioroi
Ascultă ce-ți cîntăm noi
Și te lasă de nevoi!

Pițigoiful.

Țiganul la judecată.

»Ce-ai furat măi țigane«!
»Dar nu mă ispiti Doamne.
Eu țigan de omenie
Eu sfinte Haralambie
Să fur, se aduc rușine
Pe întreaga țigănimel!

N'am furat de cîndu mi-s
Nu că nime nu m'a prins«.
Dar nu minți, măi țigane!
Bată-te sfintele taine!
Din patru purcei ai mei
Doi cam albi, iar doi negrei
Unul cine l'a furat?!
Nu tu cine blăstămat.
Te-a văzut pruncul din pat
Sărind cu el peste gard.
— »Nu mă minia măi române
Și nu mă fă prost pe mine,
Că doar am văzut eu bine
Că acasă n'a fost nime«!
»Vezi cioară că ai furat,
Și singur te-ai arătat«!

Il bătură pe țigan
De n'a mai furat un an!

Petru Galu, econom, Igrîș.

Supărarea lui Ianoș.

— Ce faci Ianoș! Te văd vesel.
Te văd vesel încă tare,
Și-am să-ți spun urită veste,
Și de aceasta rău îmi pare,
— Dar ce veste?
— De, ce veste!...
Veste rea, dar fi bărbat,
— Ei, dar spune, las acuma,
Să vedem ce s'a întîmplat.
— Apoi ce vrei să se întimple
Intîmple, de, păcat:
De, biet tat-tău, sărmanul,
L'a dus gîrla, sa înecat.
— Înecat, cum? Tata? Tata?
Vai ce-aud!...
— Dar fii bărbat!...
— Cum să fiu bărbat!? dar singur
Spui că tata s'a înecat.
— Bine, am spus, dar pentru asta
Să te superi așa tel!?...
— Cum nu super!... zice Ianoș,
Cînd fost pipa mea la el!...

Glume

Vacă — ori^{te} bou.

Intr'un sat pe un om îl cheama Vacă, pe altul Bou. Venind o epistolă pe adresa Vacă, nimerește la Bou. Boul refuză zicînd că e Bou.

Postarul: Pardon: Știam că ești un dobitoc!

Păr fals.

Soțul: O, dragă, scumpa mea oare cum poți purta părul altor nebune în cap.

Nevasta: Dar tu cum poți purta pielea altor vite în picioare?

La joc de cărți.

A.: Oare cum poți juca la cărți în mănuși?

B.: Așa, că am pus jurămînt nevastei, că mai mult degetele mele nu vor atinge cărțile!

La operația medicală.

Un medic vizitează stomacul unui alcoolist, și făcîndu-i diagnoza îi spune: aici (arătîndu-i părțile stomacului) e vin, aici, rachiu; aici cognac; aici bere, aici Knickebeint, etc.

Deci trebuie să te operăm. L'au adormit și operat. După operație îi spune: De acum iarăși vei fi sănătos, că am scos toate beuturile, din tine — pînă și pe dracu!

Bolnavul să tirăie în patru labe pînă la dulap, ie stictla cu rachiu, bea, bea, și zice: Un pic de rădăcină tot trebuie să mai prindă, altfel mor!

Și mai o scrisoare alui H. Călămăr.

(Crastaveții. — „Trei morți.“ — *Impăratul Wilhelm și banca de asigurare română.* — *Datorie și respect.*)

Sezonul crastaveților negociabili în piață anul acesta e caracterizat prin o ieftinătate enormă. Dimpotrivă presa română în vara aceasta n'a avut sezon de crastaveți. Un sezon mort atît de viu ca acum mai rar. Și cu toate astea în cît am avut totuși un »sezon mort« cît »a murit un om: Ioan Slavici«. Iar acum »Tribuna« aduce necrologul politic a lui Eugen Brote. De Mangra nu putem spune acelaș lucru. Peste Mangra »Libertatea« a făcut cruce încă înainte de începerea »sezonului mort«. În definitiv »pacea războinică« s'ar putea zice, că ni-a adus următorul rezultat: »Trei morți«, — iar restul națiunii a rămas teafăr de tot.

O isbîndă mai norocoasă nici Austro-Ungaria n'a avut atunci cînd Sîrbii amenințau Europa, că au s'o facă pilaf, de cumva vor putea pune mîna pe vre-un tun dela frontiera Bosniei. De atunci însă treburile s'au schimbat. Pacea Europei este garantată, pînă cînd nu-i vine cuiva în minte s'o turbure. Impăratul Wilhelm II e atît de liniștit, că n'au să se 'ntîmple nimic, încît p'aci s-o ia la Sinaia. Mai întîi însă — după cum aflăm — a ținut să repara trenul imperial ca să nu-i găsească Ungurii la Predeal vre-o crîmپیță. Și învață ungurește, de teama conductorilor dela M. A. V., de care a auzit că nu le prea place, că în Europa să vorbește și nemțește. S'apoi visul de demult al lui Wilhelm: alianța viitorului european: »Germania — Austro-Ungaria — România — Turcia« ce ușor s'ar putea zdrobi de ceafa groasă a vre-unui conductor de tren din Ungaria. Nu știi de cine ai nevoie la caz de nevoie.

Pacea Europei împotriva avansurilor Slavismului însă trebuie asigurată cu

ori-ce preț. De nu o se merge cu alianța »Germano — Austro-Ungaro — Româno — Turcă«, iată un plan nou. Noi Românii ne oferim să asigurăm pacea Europei la Banca română de asigurare« ce se va înființa, dacă Europa ne va asigura în schimb, că viitorul acestei bănci este asigurat. Atît putem garanta Europei, că banca de asigurare va face treburi bune, asigurîndu-se pe viață la ea numai Români. Căci se știe Românul, avînd șapte vieți în pieptu-i de aramă, trăiește de șapte ori atît cît alți muritori. Și pe deasupra asigurîndu-și și contra focului pieptul de aramă, n'o să prea ardă mult la bancă. Deci prospectele băncii sînt din cele mai admirabile. Românul pe urmă în veci nu pierde, pierderi dar în veci nu va suferi institutul nostru de asigurare.

Un singur caz ar putea »obveni«, cînd banca de asigurare română se ajungă la faliment. Atunci, dacă în loc se facă afaceri cu vieți omenești și cu valori de realitate, ar primi numai asigurarea deosebitei noastre stime și considerații ce ni-o păstrăm unul altuia. Pe acest soi de asigurare nu mai dă nimenea nimic la noi.

Nu mai prea ținem la datorii firești ci numai la datorii cambiale. Datoria de respect nu se poate incasa prin avocat. Prin urmare poți s'o faci uitată cît îți place, mai ales cînd și alte datorii îți vine greu să le plătești. Fiind vorba de plată îmi vine în minte, că numai corespondențele mele nu mi le plătește nimenea. Probabil din cauză că și ele nu plătesc nimic. Sau poate fiindcă scrisorile mele sînt singurii crastaveți, cari au resărit în vara asta în ziarul »Lupta«.

S'apoi cum am spus la început crastaveții sînt prea ieftini, și p'ai mei oîne iar mai cumpăra.

Redactor responsabil: F A G U R E.

Tipografia »Poporul Român«, István-ut 11.